

* סיון רהב־מאיר *

פרשות השבוע

אבי רט ואנשי העסקים מסיון, המופתי, פייסבוק, אברהם אבינו יוצא למסע

איו: יואל וקסנברג - מלכות וקסנברג

יתוש על גבי פיל

מופת של אמונה, חסד ואופטימיות. הוא עובר ניסיונות רבים בפרשה, ופרשנים רבים טוענים שהפרשה הזאת היא אבטיפוס: בכל דור ודור יתמודדו בניו של אברהם עם מכשולים ואתגרים. הם לא יזכו להרבה שלווה. "לך לך" הוא ציווי תמידי: ללכת קדימה, אף פעם לא לעצור לנוח. בדורנו, הוא טען, המשימה היא לשלב את המסורת עם המודרנה. למצוא כלים להמשיך ולשמור על מה שקודש ויקר לנו גם בעולם המשתנה. לא לאבד חלילה את הקול הייחודי שלנו.

לבסוף הציג להם רט את הסדרה החדשה שערך, "התלמוד הישראלי" שמה, שמנגישה את הספר להורים וילדים, וגם נתן להם לטעום. הם למדו יחד איתו סוגיה תלמודית אחת, שעוסקת בהשבת אבידה. המפגש הסתיים במחאות כפיים סוערות של הסינים. אולי צריך לערוך הרצאות תזכורת כאלה גם לישראלים.

תקשורת, מטבעה, רצה מאירוע לאירוע. היא מצוינת בתיאור אירועים, אבל מי שמתמקד רק בהם – מפספס תהליכים. אנחנו ממהרים מנקודה לנקודה, מניסיון דריסה לניסיון דקירה, והרושם המצטבר הוא של אנרכיה. אי אפשר לתאר בשידור חי מול המצלמה בנייה של מדינה במשך עשרות שנים או הישרדות של עם במשך אלפי שנים. אפשר רק להראות מחבל מוטל, וסכין, ופרצופים מבוהלים מסביב, וזה הרושם שנשאר. פרופ' יאיר עמיחי-המבורגר, ראש המרכז לחקר הפסיכולוגיה של האינטרנט, אמר לי לאחרונה שטרור הוא רק יתוש על גבי פיל. זה הכל. הוא טוען שבגל הנוכחי, הצריכה המוגזמת של מידע באמצעות הרשתות החברתיות מעצימה עוד יותר את הטרור. אם הפיל עוסק כל היום ביתוש, ומעביר סרטוני ווטסאפ שלו, ומביא פאנל פרשנים על כל עקיצה, היתוש מתחזק. ■

הכותבת היא עיתונאית חדשות ערוץ 2

בשצף קצף על ועידת ואנוה ומשפטי נירנברג. אפשר עוד פעם?

ובכל זאת, מאיפה מגיעים ישראלים שמקללים ובוועטים ככה? שנהנים להתאכזר לאדם זר גוסס ומספרים על כך בהתלהבות בטלוויזיה? איך התרחקנו כל כך ממה שאנחנו אמורים להיות? לאבי רט יש תשובה. רט הוא סופר ואיש חינוך ותיק, שנקרא השבוע למרכז הבינתחומי בהרצליה לפגוש משלחת של בכירים סינים שמבקרים בארץ. אנשי העסקים מסיון הגיעו לכאן, ליחידה להכשרת מנהלים וללימודי חוץ של הבינתחומי, כדי לבחון השקעות ושיתופי פעולה. ביזנס. אבל לפני כן, הם ביקשו לשמוע על המורשת של העם היהודי ועל חוכמתו. בעיקר רצו להבין איך עם כה קטן זכה בכל כך הרבה פרסי נובל.

רט דיבר איתם על סוד ההישרדות היהודית: החינוך. זו אומה ששמה במרכז את התורה, את הרוח, אמר להם, וכך שרדה אלפי שנים. הוא הרחיב וסיפר על התנ"ך והתלמוד ועל שיטת הלימוד היהודית המסורתית. הציג את מבנה הסוגיה התלמודית המפורסם, עם השינון והפרשנות והוויכוח. הוא תיאר איך דורות על גבי דורות נפגשים בכל יום בתוך עולם בית המדרש ומעודדים את הלומד החדש שבכל דור לשאול ולהדש ולשאוף למצוינות. אחר כך סיפר איך עולם הישיבות חינוך מאז ומתמיד גם לקבל את סמכות הדורות הקודמים, אבל גם להקשות עליהם. הוא דיבר גם על החינוך מגיל אפס למידות טובות ולמוסר ולעדינות, שהיו המאפיינים שלנו בכל התפוצות. בעוד מהדורות החדשות הראו אגרופים יהודיים וספסלים שיהודים השליכו, הוא סיפר להם על המוח היהודי.

פרשת השבוע, שיתף אותם, היא פרשת "לך לך". אברהם אבינו, היהודי הראשון, מתחיל מסע ארוך שבעצם טרם הסתיים. המשימה שהוא מקבל השבוע היא להקים חברת

בתיכון, בשיעורי מתמטיקה, המורה שלנו השתמשה הרבה בכיטוי מש"ל: מה שצריך להוכיח. בתרגילים מהסוג הזה לא היינו צריכים להגיע לתוצאה חדשה, אלא רק להוכיח את מה שהתבקשנו מראש. נראה שיש חלקים בחברה הישראלית שמסתכלים על המציאות ורק רוצים לצעוק: מש"ל, מש"ל, אנחנו חברה אכזרית ולא מוסרית, זה מה שרצינו להוכיח והנה, הנה ההוכחה. קשה היה לפספס זאת סביב מותו הטרגי של הבטום זרהום. סוג של הנאה בעשיית שיימינג לעצמנו.

חלק מהפוליטיקאים ואנשי התקשורת אמרו שוב ושוב, נוכח התייעור הקשה, בטון קודר אבל בעצם גם בסוג של שמחה: תראו תראו, גם בני עמנו עשו ליניץ, גם אנחנו כמוהם. גם הטרגדיה ביום רביעי בלילה בירושלים הובילה להתבטאויות על "הקלות הבלתי נסבלת שבה שולפים פה נשק", למרות שהעובדות טרם התבררו. ביטויים כמו "מתבייש להיות ישראלי" או "אין הבדל בינינו לבינים" נשמעים שוב ושוב, בעוד המציאות היא הפוכה: למרות החריגים, צריך לחוש גאווה על הדרך שבה החברה האזרחית הישראלית מגיבה ומתמודדת עם הטרור, וכן, יש הבדל אדיר בינינו לבינים.

חציו השני של השבוע הוקדש בישראל לשאלה מי שנא אותנו יותר: היטלר או המופתי? תכלס, בחסות הטעות ההיסטורית של ביבי, השתנה פה לפתע פס הקול. חודש שלם אנחנו שומעים פה רק פרמדיקים, עדי ראיה ומאבטחים (טוב, זה אחרי חודש שבו הכותרת הראשית הייתה החתונה של בר רפאלי). ופתאום יכולת להרגיש בתוך ימי עיון מעמיקים ותוססים על שורשי הנאציזם, האידיאולוגיה הפלסטינית והיחס במאה השנים האחרונות ליהדות ולציונות. חוקרי שואה והיסטוריונים שמפיקות רדיו וטלוויזיה לא צילצלו אליהם כבר שנים, זכו פתאום לעדינה. ספרים עבי כרס שהעלו אבק נפתחו בסקרנות. אנשים דיברו

הסטטוס היהודי: "כל מי שיש בידו שלושה דברים הללו, עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה – מתלמידיו של אברהם אבינו" (מסכת אבות)

